

ספורת
הערות

לולב וערבה פרק רביעי סוכה

מז

עין משפט
גרי מצוה

לברוכי. ליטב בסוכה: ברוכי לא מברכין. דשמיני הוא ואין שם
 סוכה עליו והייט לזה ולזה לטובה דלא מברכין לברכה את יום
 שמיני תג פלגת הנה: נקוט דר' יוחנן בידך. דאמר לא מברכין
 ליטב בסוכה: גמירי דמאמר קאחו. למדתי מדברי שכן בלא מן
 האפר שנהמתיקן רשות שם ולא תורה אור

מיתב טלי עלמא לא פליגי דיתבין. בטולב לא רטו לחקן כלל שיטלט
 הלולב מספק לפי שהוא י"ט ותקנה למלכות ומינכר'
 למלכות שטהו טו מנהג חול אבל סוכה פעמים שסוכתו עריבה
 עליו לולב זה אפי' ביי"ט: **גמירי** דמאמר קאחו. בלא מן האפר
 שנהמתיקן רשות שם ולא יטב

סדר א ב מיי פיו מל'
 סוכה סוכה כג סוכה
 סוכן מן מוסי' אית סי'
 סי' פירוש סוכה א :

[לפני ת:]

מה ג מיי פיו מל'
 סוכה סוכה כג סוכה
 סוכן מן מוסי' אית סי'
 סי' פירוש סוכה א :

[פירוש ורבי בעל
 נרד: דכתיב דהיי']

רבינו תנאל

וכתוב הכי ספקין
 והלכתא מיתב יתבין
 כולי יוסא בסוכה ברוכי
 לא מברכין ליטב
 בסוכה כשאר הימים.
 א"ר יוחנן אמרין
 שחייבו בשמיני של רב
 שהרי חלוק מסא
 הימים בג' דבריה כי
 בשבעת ימי הרג חייב
 ליטב בסוכה ולגפילת
 לולב ולניסוך היום מה
 שאין כן בשמיני לפיכך
 רגל אור השבת וצריך
 לומר בו וכן. ואין
 אמרין זמן ביום ו'
 של פסח ואם האמר גם
 שביעי של פסח חלוק
 באכילה מצה שביעים
 שביעי אין חובה ללוי
 לאכול מצה והם בפסח
 כל שבעה אין עליו
 חובה ולחיי לילת
 הראשון יום שביעי
 היום ששי אינו חלוק
 היום הראשון חלוק
 והוא לפני פניו אבל
 בסוכה ה' חלוק היום ו'
 שדאי לפניו רבו חייב
 ובה' אינו חייב. ליטב
 הא מתניתא מסייע
 לר' יוחנן דהיינו הפירוש
 והא י"ל י"ט והכבשים
 מעכבים ט' עד אשר
 חלק שמיני רגל בע"פ
 הוא ששם ששכח
 [וי] החג מעונין קרבן
 ש"ר ברכה ולינה

בסוכה כל ימי החג ואפי' דמאמר'
 סוכה חופים לא היה להם :

הבא כתיב כמשפט. בטולה
 כתיב כמשפט ואף בהרא
 כתיב כמשפט ואין זה כענין האחרים
 דרב פפא דאמר בטולה כתיב פירש
 ובהא כתיב פר דקאי אשמיני וכן
 אהיה דר"ג בר יוחנן אבל לרב
 אפי' אשביעי קאי דכתיב ביה כמשפט
 לפי שהוא סוף הרגל וגמר החג כהב
 רחמנא כמשפט לומר כך זה
 משפט של ששה ואין שמיני הבא
 אחריו כמשפט זה לומר כך כמשפט:
שיר. פירש בקונט' לא פי' מהו
 שיר של שמיני ובמסכת

סופרים* משמע שהיו אומרים בבית
 הכנסת למנחה על השמינית ושאלו
 כמו ק היו אומרים הלוי בבית
 המקדש וכן משמע בירושלמי :

לינה. ללון לילה של מולאי י"ט
 ראשון (ג) דגמירין מפסח

דכתיב (דברים טו) ופנית בבוקר
 והלכת לאהלך ואי אפשר לומר והלכת
 לאהלך אלא בחוט של מעד דביום
 טוב חייב בראיית פנים בעזרה אלא
 לביקור של מולאי י"ט קאמר והא לא
 קשיא ליה ליה ליה כל שבעה מי איכא
 דפשיטא ליה דאיכא דמי שלא הביא
 תגינה יום ראשון והביא באחד הימים
 לריך ללון לילה שאחריו אבל חזק
 קשיא ליה דלא חסיק אדעסיה אה
 לא אמרו בראשונה שיאמרו בשני
 ועוד משום טס וח"ה ותיפוק ליה
 משום דטעון ליה משום שלמי שמחה
 דאיכא כל שמנה דתקן (לפני דף מב):
 ההלל והשמחה כל שמנה ואפי' בשאר
 ימות השנה אם הביא קרבן טעון
 לינה לילה כדתי' בספרי (פרשת ראה)
 ופנית בבקר והלכת לאהלך מלמד
 שטעונין לינה כלומר כל הזבחים
 דומיא דפסח אין לי אלא אלו בלבד
 מנין לרבה עופות ומנחות ועלים
 ולטובה שנאמר ופנית כל פיטת שאחה
 פניה מן הבקר ואילך [ובפסח] שני
 פליגי תנאי בשמעתין ובפרק מי

שהיה טמא (פסחים נה: ושם) ובספרי מפרש שטמא דמי' טעון לינה
 דהרי הוא כעלים ולכונה וי"ל דמשמחה דלא מיידי קרבן ביום
 שבה לירושלים כגון דשח שלמי מלחמול דנאלקין לשני ימים ועוד
 דבפ"ק דתגינה (דף ה' ושם) תניא ושמחה כהן לרבה כל מיני
 שמחה לשמחה ואמר' בפסחים פרק אלו דברים (דף ע"ה) אפי'
 בכסות נקיה ויין יטן ובענין אחר לא משמחה לה שמחה שמחה
 כשחל יום ראשון להיות בשבת משום דבעינן זביחה בשבת שמחה
 וכי האי גונא אשכחן בירושלמי בפרק שני דביטורים דתקן וטעונין
 לינה א"ר יונה בשאין עמיהן קרבן אבל יש עמיהן קרבן בלא ק
 טעונין לינה שמחה הקרבן ובפ' דם חטאת (ובמים דף ז.) משמע
 קצת דטעונין לינה כל שבעת ימי הפסח שטולן תשובין כלילה
 אחת גבי הא דתקן ר"ט אומר אם בישל בכלי מתחילת הרגל
 יבשל ט כל הרגל ואמר' בגמרא מ"ט דר"ט א"ר יוחנן דאמר קרא
 ופנית בבקר והלכת לאהלך הכתוב עשאן טולן בקר אחד ואפי' דלא
 קיימא מסהגא הכי דפריך עלה ובי איז פיגול ברגל וכי אין
 טתר
 אלא חייב ללון מולאי י"ט כהן וביא תגינהו ביום ראשון באחד מן הימים לריך ללון לילה שלאחריו :
 מלי

לברוכי למ"ד שביעי לסוכה ברוכי נמי
 מברכין למ"ד שמיני לזה ולזה ברוכי לא
 מברכין אמר רב יוסף נקוט דר' יוחנן בידך
 דרב הונא בר ביונא וכל גדולי הדור איקלעו
 בסוכה בשמיני ספק שביעי מיתב הוא יתבי
 ברוכי לא בריכי ודלמא סבירא להו כמ"ד
 כיון שבידך י"ט ראשון שוב אינו מברך נמדי
 דמאמר אהו איכא דאמר' ברוכי כולי עלמא
 לא פליגי דלא מברכין כי פליגי ל'יחב
 למ"ד (ה) שבעה לסוכה מיתב יתבין ולמ"ד
 שמיני לזה ולזה מיתב נמי לא יתבין אמר
 רב יוסף נקוט דר' יוחנן בידך דמרא דשמעת'
 מני רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת
 ובשמיני ספק שביעי לבר מסוכה יתב
 והלכתא מיתב יתבין ברוכי לא מברכין
 אמר ר' יוחנן אומרים זמן בשמיני של רב
 ואין אומרים זמן בשביעי של פסח וא"ר לוי
 בר רבא ואיתומא ר חמא בר רגינא חרע
 שהרי חלוק בג' דברים בסוכה ולולב וניסוך
 המים ולרבי יהודה דאמר *בלוג היה מנסך
 כל שמנה הרי חלוק בב' דברים אי הכי
 שביעי של פסח נמי הרי חלוק באכילה מצה
 *דאמר מר לילה ראשונה חובה מכאן ואילך
 רשות הכי השתא התם מלילה חלוק מיום
 אינו חלוק הבא אפילו מיום נמי חלוק רבינא
 אמר זה חלוק משלפניו וזה חלוק משלפני
 פניו (*אמר רב פפא) הכא כתיב פר התם
 כתיב פרים רב נרמן בר יצחק אמר הבא
 כתיב ביום התם כתיב וביום רב אשי אמר
 הבא כתיב *כמשפט התם כתיב כמשפטם
 לימא מסייע ליה הפרים האילים והכבשים
 מעכבין זה את זה ורבי יהודה אומר פרים
 אין מעכבין זה את זה שהרי מתמעטין
 והולכין אמרו לו והלא טולן מתמעטין
 והולכין בשמיני אמר להן *שמיני רגל
 בפני עצמו הוא שבשם שישבעת ימי
 התג טעונין קרבן ושיר וברכה ולינה אף
 שמיני טעון קרבן ושיר וברכה ולינה

אם מכאן אהה למד אף האילים והכבשים לא ישכחו שהרי
 טולן מתמעטין בשמיני דכל ימי החג אילים שנים וכבשים
 י"ד ובשמיני איל אחד ושבעה כבשים : רגל בפני עמיהן הוא .
 ואין קרבנותיו בכלל שאר קרבנות החג ואין למידן הימט
 לקרבנות החג : טעונין קרבנות . לעמיהן אף זה קרבן לעמיהן
 ואינו מסדר האחרים : שיר . שהלוי אומרים בקרבנות
 שמיני אלו מסדר שיר החג ולא פירש לי שיר של שמיני
 *אבל שיר של חג מפורש בהליל (לקמן דף נ"ה) ביט טעורים בעם
 ט' הבו לה' טולן רחמים על עסקי מחנות עניים מפני שזמן
 אסופיה הוא ועם ליתן לקט שכתה ופאה ומעשרות שיטמעו
 מפרישים ופרישין בעין יפה : וברכה . מפרש ואזיל מאי היא :
 ולינה . ללון לילה של מולאי י"ט הראשון בירושלים דגמיר' משמחה
 דכתיב (דברים טו) ופנית בבקר והלכת לאהלך ב"ט לא קאמר
 קרא שהרי הוא יום שחייב חמשים ליראות בעזרה קד פי'
 בפ"ק דר"ה (דף ה') ליראות בעזרה כדי להביא עולת ראייה ואי
 אפשר לומר והלכת לאהלך אלא בחוט של מעד וקאמרין בבקר
 אלא חייב ללון מולאי י"ט כהן וביא תגינהו ביום ראשון באחד מן הימים לריך ללון לילה שלאחריו :
 מלי

[לקמן תת:]
 גמירי ג.]

[לפני תו:]
 פסחים קב

[עין רב אמר]

[לקמן תת:]
 תגינהו ר"ט
 ד: יוחנן ג.]

דברית
 ד"ה
 (א) נמי [לפני]
 דאמר שביעי
 (ב) סוכה מיתב :
 (ג) ויום ר"ה
 ליה ט' יום
 סוכ ראשון
 כירושלים
 דגמירין :
 [עמ"ס ר"ה]
 ר"ט ד: נכס
 ח"ט ספרי:]